U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce **P. Č.**, proti žalované **České advokátní komoře**, se sídlem Národní 16, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 5. 2010, č. j. 1198/10, vedeném u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 30 A 49/2010, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu,

takto:

I. Návrh **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Návrhem ze dne 4. 6. 2010 se žalobce (dále též navrhovatel) domáhal určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, konkrétně navrhl, aby krajský soud rozhodl o žádosti o přiznání odkladného účinku žalobě ze dne 17. 5. 2010. Uvedl, že předmětná žádost je přednostní v projednání a musí o ní rozhodnout i nepříslušný soud, jinak by byl zajišťovací právní prostředek neúčinný. Žaloba je přitom podána u příslušného soudu. Navrhovatel je bez právní pomoci a hrozí nesplnění podmínky řízení před Nejvyšším soudem. V doplnění návrhu ze dne 21. 6. 2010 žalobce dodal, že usnesení, jímž není soud vázán a k jehož změně byly vzneseny souborné námitky, nemůže být překážkou účinnosti právního prostředku, o němž je nutno rozhodnout bezodkladně. Rovněž tak nemůže být řízení o návrhu proti postoupení věci vedeno odděleně od řízení o předmětném návrhu na určení lhůty.

[2] Krajský soud v Brně ve vyjádření k návrhu popsal průběh dosavadního řízení a zejména jeho souvislost s řízením týkajícím se shodných účastníků, vedeným u něj pod sp. zn. 30 A 28/2010. Dále uvedl, že v nyní souzené věci rozhodl usnesením ze dne 24. 5. 2010 (č. l. 7) o postoupení žaloby proti výše označenému rozhodnutí žalované místně příslušnému soudu, a to Městskému soudu v Praze. Krajský soud v Brně tak jako soud místně nepříslušný nemůže o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě rozhodovat a nemůže tak z jeho strany docházet k průtahům v řízení. Podle krajského soudu je tedy návrh nedůvodný.

[3] Z předložených spisů Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobou ze dne 1. 4. 2010 podanou u Krajského soudu v Brně dne 6. 4. 2010 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí ze dne 3. 3. 2010, č. j. 445/10, jímž žalovaná podle § 18 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, určila advokátku JUDr. Janu Borskou k poskytování právní služby žalobci, a to k jeho „*zastoupení v dovolacím řízení podaném proti rozhodnutí Okresního soudu v Českých Budějovicích č. j. 34 Nc 4001/2009-3 o zastavení řízení ve spojení s usnesením odvolacího soudu č. j. 8 Co 2927/2009-9*“. Usnesením ze dne 21. 4. 2010, č. j. 30 A 28/2010-6, doručeným žalobci dne 4. 5. 2010, krajský soud tuto věc (vedenou u něj pod sp. zn. 30 A 28/2010) postoupil Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

[4] V podání ze dne 17. 5. 2010, adresovaném k posledně zmiňované spisové značce, žalobce konstatoval, že rozšiřuje svou žalobu ze dne 1. 4. 2010 a domáhal se tak též zrušení rozhodnutí ze dne 5. 5. 2010, č. j. 1198/10, jímž žalovaná výše uvedené rozhodnutí o určení advokátky JUDr. Jany Borské zrušila. Krajský soud podání, jehož součástí byla i žádost o přiznání odkladného účinku, posoudil jako samostatnou žalobu, o níž vede řízení pod sp. zn. 30 A 49/2010 (nyní souzená věc). V jeho rámci pak usnesením ze dne 24. 5. 2010 (č. l. 7) věc také postoupil Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému. Toto usnesení bylo vypraveno dne 10. 6. 2010 a nabylo právní moci dne 14. 6. 2010.

[5] Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není důvodný.

[6] Žalobce se předmětným návrhem domáhá určení lhůty k vydání rozhodnutí o jeho žádosti o přiznání odkladného účinku žalobě ze dne 17. 5. 2010.

[7] Smyslem a účelem institutu odkladného účinku žaloby ve správním soudnictví je, aby v řízeních o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů, v nichž se přezkoumávají pravomocná (a tedy zásadně vykonatelná) správní rozhodnutí, bylo možno výjimečně docílit stavu, kdy by po dobu soudního přezkumu napadené správní rozhodnutí nebylo vykonatelné, resp. nezakládalo jiné právní následky. V určitých výjimečných situacích, jejichž materiální podmínky definuje soudní řád správní v § 73 odst. 2 in fine s. ř. s. (tj. hrozba nenahraditelné újmy v případě okamžitého účinku rozhodnutí za současného zásadního nedotčení práv třetích osob a neexistence rozporu s veřejným zájmem v případě opoždění účinku rozhodnutí), je totiž nutno „zmrazit“ stav věcí v době „před“ napadeným správním rozhodnutím, protože pokud by mělo být provedeno (vykonáno) a následně bylo v rámci soudního přezkumu shledáno nezákonným a zrušeno či byla vyslovena jeho nicotnost, vrátit stav věcí do podoby „před“ tímto nezákonným či nicotným rozhodnutím by bylo nemožné nebo neúměrně obtížné. Proto je nutné v těchto výjimečných situacích po dobu trvání přezkumného soudního řízení výkon či případně jiné právní následky napadeného správního rozhodnutí pozastavit, protože v opačném případě by samotné přezkumné řízení soudní ztratilo podstatnou část svého základního smyslu, jímž je nepochybně bránit tomu, aby právní poměry osob byly upraveny či ovlivněny nezákonnými rozhodnutími veřejné správy. Za těchto výjimečných situací je nutno dát přednost riziku opožděného účinku napadeného správního rozhodnutí (až po pro žalobce neúspěšně skončivším přezkumném soudním řízení) před rizikem spojeným s eventualitou účinků rozhodnutí, které může být následně zrušeno.

[8] Podle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud návrhy na přiznání odkladného účinku vyřizuje přednostně, mimo pořadí věcí, v jakém k němu došly.

[9] Z výše uvedených důvodů lze rozhodnutí o žádosti o přiznání odkladného účinku žalobě považovat za úkon, který nesnese výraznějšího odkladu, neboť jeho neprovedení by mohlo zmařit účel celého řízení.

[10] K otázce provedení takového neodkladného procesního úkonu místně nepříslušným soudem, je nutno v prvé řadě uvést, že procesní úkony místně nepříslušného soudu učiněné před uplatněním námitky místní nepříslušnosti nebo jejím zjištěním z úřední povinnosti mají stejné účinky jako úkony soudu příslušného. K témuž závěru lze dospět též argumentem *a maiori ad minus*, neboť zdejší soud ve své judikatuře opakovaně dospěl k závěru, že místní nepříslušnost soudu namítaná až v řízení o kasační stížnosti není vadou natolik zásadní, aby bylo jen pro ni nutno napadené rozhodnutí rušit (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 6. 2003, č. j. Na 52/2003 - 28, publ. pod č. 27/2003 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 22. 2. 2007, č. j. 2 Azs 156/2006 - 38; rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Tím méně by takový postup byl na místě u rozhodnutí procesního, vydaného před tím, než soud začal jednat ve věci samé. Obdobně judikují též soudy obecné, podle nichž procesní úkony místně nepříslušného soudu učiněné před uplatněním námitky místní nepříslušnosti nebo jejím zjištěním z úřední povinnosti mají stejné účinky jako úkony soudu příslušného (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 10. 2005, sp. zn. 33 Odo 885/2004, publ. pod č. C 3923 v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu).

[11] Z výše uvedené judikatury však současně *a contrario* plyne, že po zjištění své místní nepříslušnosti soud již ve věci žádné procesní úkony neprovádí, vyjma neprodleného postoupení dané věci příslušnému soudu podle § 7 odst. 6 s. ř. s.

[12] V daném případě krajský soud předmětnou věc, v níž žalobce žádal o přiznání odkladného účinku žalobě, usnesením ze dne 24. 5. 2010 (č. l. 7) postoupil Městskému soudu v Praze a toto usnesení nabylo dne 14. 6. 2010 právní moci. Usnesení o postoupení věci místně příslušnému soudu nelze považovat za rozhodnutí, jímž se toliko upravuje vedení řízení, a je proti němu přípustná kasační stížnost (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2007, č. j. Nad 22/2007-101). Podle § 55 odst. 2 s. ř. s. je tak soud vyhlášením, resp. doručením takového usnesení vázán.

[13] Vzhledem k těmto skutečnostem je na podkladě výše uvedeného zřejmé, že za daného procesního stavu není Krajský soud v Brně oprávněn rozhodovat o žalobcově návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě. Není-li pak krajský soud oprávněn požadovaný procesního úkon provést, nelze dospět k závěru, že v řízení před ním dochází k průtahům. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud žalobcův návrh na určení lhůty zamítl podle § 174a odst. 7 zákona o soudech a soudcích.

[14] V této souvislosti je třeba uvést, že senát Nejvyššího správního soudu příslušný k rozhodování o žalobcově návrhu na určení lhůty věc posuzoval pouze v intencích návrhu samotného a nijak se nezabýval (a ani se zabývat nemohl) správností procesního

postupu krajského soudu při postoupení věci příslušnému soudu. Posouzení této otázky totiž náleží senátu zdejšího soudu příslušnému k rozhodování o případné kasační stížnosti.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého stát hradí náklady řízení o návrhu na určení lhůty jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto soud rozhodl tak, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. července 2010

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu